

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2025 roku	
Pan Waldemar Żurek Minister Sprawiedliwości Ministerstwo Sprawiedliwości Al. Ujazdowskie 11, 00-567 Warszawa	
dotyczy: DL-V.454.1.2025	
Wspólne stanowisko przedstawicieli środowisk mediacyjnych wobec projektu UD237.	
Szanowny Panie Ministrze,	
My, niżej podpisani przedstawiciele organizacji mediacyjnych, nauki, edukacji i praktyki mediacji, wyrażając uznanie dla prac Ministerstwa Sprawiedliwości w zakresie regulacji wymagań wobec tych spośród mediatorów, którzy – chcąc stać być do dyspozycji wymiaru sprawiedliwości – mają być wpisywani do planowanego Krajowego Rejestru Mediatorów, pragniemy – czerpiąc z wieloletnich praktycznych doświadczeń – przedstawić nasze wspólne (mimo zróżnicowania perspektyw i działalności) stanowisko wobec kluczowych elementów projektu UD237 tj. ustawy o mediatorach sądowych, akredytowanych ośrodkach mediacyjnych i Krajowym Rejestrze Mediatorów.	
1. Postulujemy usunięcie preferencji w zakresie zawodów i wykształcenia. Ponieważ prowadzenie mediacji jest zawodem lub funkcją o charakterze jednocześnie interdyscyplinarnym i autonomicznym, ponieważ wymaga kompleksowego przygotowania z różnych dziedzin, tak w zakresie podstawowym jak specjalizacyjnym, ponieważ różne drogi wiodące do jego wykonywania nie powinny być powodem wykluczenia, a niemożliwe jest zróżnicowanie edukacji dla rozmaitych wcześniejszych kompetencji, uznamy za nieuzasadnione i szkodliwe preferencje dla zawodów prawniczych w zakresie wpisu do KRM, zawarte w art. 3 ust. 2 oraz wymóg prawniczego wykształcenia i doświadczenia zawodowego dla prowadzenia szkoleń i egzaminów, wg art. 12 ust. 2 p. 2 i 3; w tym drugim obszarze wymóg wykształcenia mógłby być zasadny dla prowadzących część prawną szkoleń i analogicznie egzaminów, gdyby były przeprowadzane komisyjnie (co rekomendujemy).	
2. Postulujemy wykorzystanie PRM, certyfikatów ZSK oraz Standardów Rady ADR z 2023 r. Ponieważ w 2023 roku Społeczna Rada ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości, w oparciu o wytyczne CEPEJ, wypracowała Standardy Szkolenia Mediatorów (rozwijając analogiczny dokument z 2007 roku), ponieważ od 2018 roku do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji włączane są kolejne kwalifikacje mediacyjne z poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji i w ostatnich latach ok. tysiąca mediatorów uzyskało certyfikaty mediacyjne ZSK (głównie w finansowanym ze środków publicznych projekcie MS), uważamy, że te właśnie ugruntowane dokumenty i praktyki powinny być punktem odniesienia	
strona 1 / 4	

do określenia i uznania za spełnione wymagań edukacyjnych (szkoleń i studiów, ewentualnie ich odpowiedniej części), katalogu specjalizacji oraz egzaminów, tak w ustawie jak przepisach wykonawczych, zamiast arbitralnego tworzenia zupełnie nowych i kontrowersyjnych.	
3. Postulujemy wymaganie, dla wpisu do KRM, nie tylko mediacyjnej edukacji, ale i praktyki. Ponieważ Strony i inni interesariusze mediacji powinni mieć pewność, że w projektowanym KRM znajdą nie kandydatów na mediatorów, ale faktycznie praktyków mediacji z przynajmniej minimalnym doświadczeniem, bazując też na wieloletniej praktyce części ośrodków mediacyjnych, postulujemy uwarunkowanie wpisu do Rejestru nie tylko edukacją i egzaminami, ale i wykazaniem minimalnej liczby (przynajmniej kilku) już przeprowadzonych mediacji, samodzielnie lub (optymalnie) o boku odpowiednio doświadczonych mediatorów.	
4. Postulujemy obowiązek stałego doskonalenia zawodowego jako przesłanki przedłużania wpisu. Ponieważ w prowadzeniu mediacji istotne są stała refleksja nad warsztatem i wymiana doświadczeń, a także aktualizacja wiedzy odnośnie przepisów, ponieważ czas często weryfikuje zaangażowanie mediatorów znaczącej części osób, ponieważ obserwowane jest od dawna zjawisko marketingowego wykorzystywania wpisu na obecne listy, bez rzeczywistej chęci prowadzenia mediacji, uważamy za konieczne wymaganie od wpisanych do KRM mediatorów okresowego poświadczania udziału w szkoleniach, supervizjach, ewentualnie konferencjach lub zbliżonych formach świadczących o aktywności i rozwoju; wobec planowanych funkcjonalności KRM powinno to być równie nieobciążające dla sądów i MS, a daleko bardziej merytoryczne, wartościowe i skuteczne niż oświadczenia w projektowanym art. 6.	
5. Postulujemy oparcie edukacji i egzaminowania zasadniczo na doświadczeniu mediacyjnym prowadzących. Projekt poświęca wiele miejsca akredytowanym ośrodkom mediacyjnym, jednak samo ich określenie powinno być zmienione na szkoleniowo-egzaminacyjne (termin „ośrodki mediacyjne” od dawna odnosi się do prowadzenie mediacji, niekoniecznie szkoleń), a przede wszystkim – zamiast przesadnego nacisku na regulamin i warunki lokalowe i techniczne (te w praktyce zapewnia się przecież elastycznie wobec popytu, np. wynajmując w odpowiedniej wielkości i ilości sale) – uważamy, że podstawowym kryterium szkoleń i egzaminów - obok zakresu przedmiotowego, godzinowego i formy szkolenia (analogiczne do wspomnianych kwalifikacji rynkowych ZSK i Standardów Rady ADR z 2023 roku) – powinno być doświadczenie trenerów i egzaminatorów w prowadzeniu mediacji (w przypadku specjalizacji – danego rodzaju), wyrażone raczej w ich ilości, nie latach (wobec różnej intensywności mediowania) i szkolenia z mediacji (nie nadmiernie ogólnego „rozwiązywania sporów”). Osoby bez takiej praktyki mogłyby odpowiadać za mniejszą część szkolenia lub egzaminu (np. prawnik, psycholog) lub je współprowadzić (nabywając ową praktykę).	
6. Postulujemy równe wymagania edukacji i praktyki dla wpisujących i przepisywanych. Ponieważ KRM powinien zapewniać możliwie zbliżone minimum edukacji i praktyki tak w przypadku mediatorów nowo wpisujących, jak tych, którzy byli już wcześniej na listach czy wykazach i mają być niejako „przepisani”, uważamy za niezasadne tak duże zróżnicowanie w projekcie wymagań wobec tych grup (dla jednych tylko szkolenia i egzaminy bez praktyki, dla drugich tylko praktyka bez szkoleń); uważamy więc za konieczne stosowanie możliwie równych	
strona 2 / 4	

kryteriów edukacji i praktyki, z ewentualnym mniej dokładnym określeniem szkoleń/studiów oraz skróceniem okresu karencji dla uzupełnienia wymagań wobec „przepisywanych” z list i wykazów (analogicznie jak w przypadku uzupełnienia wykształcenia wyższego w projekcie, jednak okres nie może być tak długi i przyzwalający na bierność).	
7. Postulujemy dookreślenie i naprawy charakter odpowiedzialności zawodowej mediatora. Projekt przewiduje w razie nieprawidłowości pracy mediatora tylko jedną konsekwencję tj. wykreślenie z KRM; bez rozróżnienia wagi tych nieprawidłowości, bez procedury, w tym np. prób ich usunięcia i sprecyzowania czy/ kiedy mediator wykreślony może ponownie ubiegać się o wpis; postulujemy w zależności od problemu (ewentualnie z odesłaniem do Standardów Prowadzenia Mediacji i Kodeksu Etycznego, uchwalonych przez Radę ADR w latach 2006 i 2008) pewne zniuansowanie konsekwencji np. od rozmowy wyjaśniającej z sędzią-koordynatorem ds. mediacji i zaplanowania działań naprawczych, poprzez czasowe zawieszenie („ukrycie” wpisu w KRM), po wykreślenie z oznaczeniem, kiedy możliwy będzie wpis ponowny. Mamy szczerą nadzieję, że Ministerstwo – dla dobra mediacji, a przez to dla efektywności sądownictwa i budowy społeczeństwa obywatelskiego dialogu – zechce nie tylko skorzystać z naszego niniejszego ogólnego stanowiska oraz bardziej szczegółowych osobnych opinii niżej wymienionych organizacji i osób, ale będzie kontynuował stały dialog z praktykami mediacji. W związku z tym byłibyśmy wdzięczni, gdyby Pan Minister zechciał wyznaczyć spotkanie, na którym niżej podpisani i inni przedstawiciele środowisk mediacyjnych mogliby bezpośrednio przedstawić korzyści i rozwiązania w zakresie rozwoju polskiej mediacji.	
Z wyrazami szacunku	
Centrum Mediacji Lewiatan adv. amer. Roman Rewald – Prezes r.pr. Małgorzata Miszkín-Wojciechowska – Dyrektorka	
Centrum Mediacji przy Krajowej Izbie Gospodarczej adv. dr Agnieszka Zemko-Górecka – Prezes adv. Cezary Rogula – Zastępca Prezesa	
Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy WPIA Uniwersytetu Warszawskiego prof. UW dr hab. Ewa Gmurzyńska, LL.M. – Członek Zarządu adv. dr Rafał Morek – Członek Zarządu	
Fundacja Pracownia Dialogu Janusz Kaźmierczak – Członek Zarządu	
Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów Izabela Zajackowska – Prezes Bartosz Poćwiardowski – Wiceprezes	
Mediatorzy.pl sp. z o.o. dr Agata Gójska – Prezes Zarządu Konrad Sobczyk – Wiceprezes Zarządu	
strona 3 / 4	

„Mediatorzy Polscy” Elżbieta Damm – Prezes Zarządu	
Ośrodek Mediacyjny Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej Katarzyna Neumann-Czamecka – Dyrektorka Ośrodka	
Polskie Centrum Mediacji dr Magdalena Grudziecka – Prezes Zarządu Głównego dr Jerzy Książek – Wiceprezes Zarządu Głównego, Członek Zespołu ds. Wprowadzania Mediacji w Polsce	
Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego prof. UŁa dr hab. Elżgusz Krześniak – Prezes Zarządu adv. Sylwester Pieckowski, LL.M. – Prezes Honorowy	
Stowarzyszenie Dolnośląska Izba Mediatorów not. Monika Hernik-Okó – Prezes Zarządu r.pr. Paweł Kolak – Wiceprezes Zarządu	
Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych Janusz Kaźmierczak – Prezes Zarządu	
Stowarzyszenie Mediatorów Pactus Marzena Korzeniewska – Prezes	
Stowarzyszenie #wartościowość adv. Roman Gładysz – Prezes Zarządu Głównego not. Monika Hernik-Okó – Członek Zarządu Głównego	
Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych Aneta Tombarkiewicz-Olszewska – Prezes	
Wielkopolskie Centrum Arbitrażu i Mediacji przy Wielkopolskiej Izbie Handlowej dr Tomasz P. Antoszek – Prezes	
prof. UAM dr hab. Joanna Mucha	
Maciej Tański, mediator	
Jakub Świłtuk, MBA, LL.M., mediator	
strona 4 / 4	